

Broj: 01,02,03,04/3-05-2-587/25

Sarajevo, 31. 7. 2025.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Broj	Broj priloga
		05	08. 2025

IZVJEŠĆE

s 32. godišnjeg zasjedanja Parlamentarne skupštine OESS-a Porto, Republika Portugal, 29. 6. – 3. 7. 2025.

Prvi zamjenik predsjedatelja Izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Parlamentarnoj skupštini Organizacije za europsku sigurnost i suradnju Albin Muslić sudjelovao je na 32. godišnjem zasjedanju PSOESS-a u Portu, Republika Portugal, od 29. lipnja do 3. srpnja 2025., a koje je održano pod temom „Obilježavanja 50 godina Helsinškog završnog akta: odgovor na novu stvarnost u OESS-u“.

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine OESS-a glavni je statutarni sastanak Organizacije te je ovo, 32. po redu, okupilo više od 200 zastupnika iz zemalja regije OESS-a. U sklopu zasjedanja se održavaju sjednice Stalnog i općih odbora te one plenarne same Skupštine.

Prvi dan godišnjeg zasjedanja otvoren je sjednicom Stalnog odbora, a koja je po ustaljenoj proceduri započela odobrenjem popisa sudionika, kako na plenarnoj tako i na sjednicama općih odbora te rasporedom predloženih dodatnih točaka po samim odborima. U sklopu te točke, Prijedlog rezolucije o jačanju pozitivnog programa suradnje na Zapadnom Balkanu, glavnog predlagatelja potpredsjednika i posebnog izaslanika PSOESS-a za Jugoistočnu Europu Kyriakosa Hadjiyiannija, proslijeđen je na plenarni dio zasjedanja. Potom je aktivno diskutirano o izvješćima predsjednice, rizničara i glavnog tajnika PSOESS-a te je odobren revidirani Prijedlog proračuna PSOESS-a za 2025. i 2026. godinu.

Plenarni dio ovogodišnjeg zasjedanja svojim su obraćanjima otvorili: predsjednica PSOESS-a Pia Kauma i predsjedateljica portugalskog Izaslanstva Paula Cardoso zajedno s predsjednikom Parlamenta Portugala Joseom Pedrom Aguiar-Brancom.

Prema prethodno utvrđenoj raspodjeli, prvog dana plenarnog zasjedanja razmatrani su prijedlozi rezolucija o: 50. godišnjici Helsinškog završnog akta Globalni izazovi za mir i sigurnost u regiji OESS-a, glavnog predlagatelja Poturaijeva iz Ukrajine; Helsinškom procesu nakon 50 godina, glavne predlagateljice Kaume iz Finske i o jačanju pozitivnog programa suradnje na Zapadnom Balkanu, glavnog predlagatelja Hadjiyiannija s Cipra. U sklopu rasprave o potonjem Prijedlogu obratio se i zamjenik predsjedatelja Izaslanstva PSBiH Albin Muslić kao jedan od supotpisnika Prijedloga rezolucije. Zastupnik Muslić je naglasio kako su

suradnja i mir na Zapadnom Balkanu prioritet u ovim izazovnim vremenima te istaknuo važnost Rezolucije za Bosnu i Hercegovinu, ali i regiju u cjelini. Neovisnost pravosuđa i borba protiv korupcije kroz zakonske izmjene te prekogranična suradnja od vitalnog su značaja za našu državu, rekao je Muslić i dodao kako su vladavina prava te jednakost primjene za sve temelj svakog demokratskog društva i jedan od ključnih prioriteta za Bosnu i Hercegovinu. Po završetku prvog dana, usvojen je Prijedlog rezolucije o jačanju pozitivnog programa suradnje na Zapadnom Balkanu i kao takav je pronašao svoje mjesto u Deklaraciji ovogodišnjeg zasjedanja, završnog dokumenta događaja. Kroz spomenutu Rezoluciju se prepoznaje strateški značaj Zapadnog Balkana za stabilnost, sigurnost i mir u Europi te regiji OESS-a, izražava zabrinutost zbog aktualne političke nestabilnosti u regiji te podvlači da su pomirenje, inkluzivna regionalna suradnja i dobrosusjedski odnosi ključni za međusobno povjerenje i zajednički napredak.

Predstojeći dani zasjedanja protekli su uz nastavke sjednica Općeg odbora za politička pitanja i sigurnost, Općeg odbora za ekonomska pitanja, znanost, tehnologiju i okoliš, kojeg je zastupnik Muslić član, te Općeg odbora za demokraciju, ljudska prava i humanitarna pitanja, a čiji su dnevni redovi utvrđeni Poslovnikom i prethodnom raspodjelom dodatnih točaka, što uključuje utvrđivanje i razmatranje izvješća sva tri odbora, prijedloge rezolucija te izbore rukovodstava.

Općem odboru za ekonomska pitanja, znanost, tehnologiju i okoliš dodijeljene su dodatne točke o: odgovoru na demografsku zimu; perspektivi mladih osoba u regiji OESS-a, zajedničkim nazivnicima problema korupcije, organiziranog kriminala i terorizma; o promidžbi iskoristivosti zaplijenjene imovine stečene organiziranim kriminalom; problematici i povezanosti klimatskih promjena, korupcije i sigurnosti u regiji OESS-a te jačanju parlamentarne diplomacije i brige o budućim generacijama, a koje su uz amandmansko djelovanje parlamentaraca i usvojene.

Razmatrano je i izvješće samog Odbora koje je kroz raspravu i nakon usvojenih devet amandmana dobilo opću potporu članstva. Parlamentarci su se zaključno suglasili kako ovo temeljito razrađuje teme migracija, klimatskih promjena, ali i one energetske te umjetne inteligencije.

Posljednjeg dana zasjedanja odbora održani su i izbori za rukovodstvo Općeg odbora za ekonomska pitanja, znanost, tehnologiju i okoliš te su obnovljeni mandati predsjedatelja Azaya Guliyeva (Azerbajdžan), dopredsjedatelja Artura Gerasymova (Ukrajina) i izjaviteljice Paule Cardoso (Portugal).

Na dnevnom redu zadnjeg dana plenarnog zasjedanja bilo je razmatranje dodatnih točaka i obraćanje dva predsjednička kandidata, Perea Joana Ponsa iz Španjolske i Marka Pritcharda iz Ujedinjenog Kraljevstva. Najšira rasprava se pavela o Prijedlogu rezolucije rizničara Busera kojom su uvećana dosadašnja izdvajanja država kako bi se kompenzirao izostanak Ruske Federacije u tom pogledu, a koja je naposljetku usvojena.

Uz najširu potporu parlamentaraca usvojena je i Deklaracija ovogodišnjeg zasjedanja. Deklaracijom se, nastavno na prethodne godišnje deklaracije PSOESS-a, osuđuje agresija Ruske Federacije na Ukrajinu te jasno izražava, sada već, nastavak potpore Ukrajini, ali i osuda humanitarne krize koja se ogleda i u prisilnim deportacijama. Snažno podupire

diplomatske napore SAD-a u svrhu okončanja rata te zagovara prepoznavanje i procesuiranje ratnih zločina. Također, poziva i zemlje članice OESS-a da doprinesu u punoj mjeri rekonstrukciji Ukrajine u prometnom, ekonomskom i svakom drugom pogledu. Ponovno je iskazana potpora pravu na postojanje i obranu Izraela, ali i istaknuta obveza poštivanja Povelje UN-a te međunarodnog, humanitarnog i ljudskih prava svih aktera na Bliskom istoku uz zahtjev za trenutnim prestankom sukoba i odbacivanjem bilo kakvih teritorijalnih ili demografskih promjena, kako u Pojasu Gaze tako i Zapadnoj obali. Primljeni su k znanju izdani uhidbeni nalozi akterima sukoba i podcrtan imperativ osiguravanja potpune odgovornosti za sve počinjene ratne zločine.

Kroz opetovano pozivanje na načela Helsinškog završnog akta iskazana je potreba za usvajanjima ambicioznih klimatskih akcijskih planova, stavljen naglasak na znanstvena istraživanja, smanjenje štetnih emisija, kreiranje kvalitetnih radnih mjesta te održivog ekonomskog rasta, zaštite izvora pitke vode kao i racionalizacije i regulative eksploatacije rijetkih zemnih elemenata. Također, istaknute su teme umjetne inteligencije i možebitno uspostavljanje Ad hoc odbora unutar PSOESS-a, kao i poboljšanje spolne uravnoteženosti dužnosnika unutar Organizacije.

U Deklaraciji je, usvajanjem na plenarnom dijelu zasjedanja i općim odborima, svoje mjesto pronašla i 21 rezolucija koju su predložili parlamentarci. Osim usvojene Rezolucije o jačanju pozitivnog programa suradnje na Zapadnom Balkanu, u fokus PSOESS-a je stavljen različit spektar tema, sve od 50. godišnjice Završnog akta u Helsinkiju, mira i stabilnosti na Bliskom istoku te poštivanja međunarodnog prava, prevencije radikalizacije mladih preko osnaživanja parlamentarne diplomacije, međunarodnih misija PSOESS-a za promatranje izbora, potpore Moldaviji i demokratskim vrijednostima u Gruziji sve do prevencije krijumčarenja djece te borbe protiv ruskih dezinformacija i pokušaja prekrajanja povijesnih događaja.

Kao zadnja stavka ovogodišnjeg zasjedanja održani su izbori za rukovodstvo PSOESS-a na kojima je Pere Joan Pons izabran za predsjednika u dvogodišnjem mandatu, a uz njega su izabrani i dopredsjednici: Zoffili iz Italije, Potučkova iz Češke, Hajdu iz Rumunjske i Charalambides s Cipra te je Buser iz Švicarske ponovno izabran za rizničara.

Zamjenik predsjedatelja Izaslanstva PSBiH Albin Muslić održao je sastanak s novim predsjednikom PSOESS-a Pereom Joanom Pansom. Muslić je naglasio važnost Jugoistočne Europe u trenutačnim geopolitičkim okolnostima te se posebno osvrnuo na političku situaciju u Bosni i Hercegovini. Sugovornici su podvukli potrebu za relaksacijom političkih tenzija unutar zemlje i nastavak europskog puta Bosne i Hercegovine te angažman Misije OESS-a kao stvari od najvišeg prioriteta. Ključan je nastavak i još aktivnija suradnja s PSOESS-om koju će donijeti novo rukovodstvo Organizacije, zaključili su Muslić i Pons.

Posebno su se dotaknuli sukoba u regiji Organizacije i svijetu, a čemu će, kako je rekao predsjednik Pons, PSOESS u predstojećem razdoblju posvetiti značajniju pozornost. Zaključno je diskutirano o temama reprezentativnosti mladih parlamentaraca unutar PSOESS-a i na vodećim pozicijama, te problematike financiranja cijele Organizacije, a što će, kako je kazano, zauzeti posebno mjesto i u dvogodišnjem akcijskom planu predsjednika Ponsa.

Pripremio:

Tajnik
Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u

Teo Rogić

Odobrio:

Prvi zamjenik predsjedatelja
Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u

Albin Muslić

Dostaviti:

- Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Tajništva Parlamentarne skupštine BiH
- Članovima Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda
- Sektoru za odnose s javnošću
- a/a